

RADA GMINY
DĄBROWA BISKUPIA
ul. Topolowa 2
86-133 Dąbrowa Biskupia

UCHWAŁA Nr XXVI/182/2013

RADY GMINY DĄBROWA BISKUPIA

z dnia 27 marca 2013r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013-2015 w Gminie Dąbrowa Biskupia.

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 i poz. 154) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program wspierania rodziny na lata 2013-2015 w Gminie Dąbrowa Biskupia stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa Biskupia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Mirosława Kosińska

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Istotnym elementem ustawy jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki na rzecz rodziny wychowującej małoletnie dzieci, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach działań profilaktycznych w gminie ustawa wprowadza:

- 1/ obowiązek opracowania lokalnych programów wspierania rodzin wychowujących małoletnie dzieci,
- 2/ konieczność stosowania wczesnej profilaktyki społecznej dla młodszych rodzin,
- 3/ wprowadzenie stanowiska asystenta rodziny, który zajmowałby się wyłącznie pracą z rodziną,
- 4/ prowadzenie placówki wsparcia dziennego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosława Kosińska

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/182/2013
Rady Gminy Dąbrowa Biskupia

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

na lata 2013 - 2015

w Gminie Dąbrowa Biskupia

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosława Kozłowska

I. Wstęp

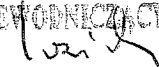
Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałując na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np.: nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków).

Dokonujące się zmiany, postęp, szybsze tempo życia niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, ale i wiele negatywnych zjawisk, takich jak : bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków. Jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2015 w Gminie Dąbrowa Biskupia zwany dalej „Programem” został przygotowany w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a jego główny cel, jakim jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2006 – 2015. Jednym z celów zawartych w/w dokumencie jest „Opieka nad dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną”. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny oraz prawa dziecka do :

PRZEWODNICZYCY RADY

Mirosława Kozłowska

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka,
- 2) powrotu do rodziny,
- 3) utrzymywania osobistego kontaktu z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takiego kontaktu,
- 4) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku,
- 5) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia,
- 6) informacji i wyrażaniu opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości,
- 7) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa również dokonuje podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny	- Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna - Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - Adopcja	
- Asystent rodziny - Placówki wsparcia dziennego - Rodziny wspierające - Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	- Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - Usamodzielnienie - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej(Koordynator) - Rodziny pomocowe	- Ośrodek adopcyjny - Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna - Interwencyjny ośrodek preadaptacyjny

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Miroslawa Kozłowska

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania tj. asystentów rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko.

Praca z rodziną powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadre.

Praca z rodziną realizowana jest poprzez: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediacje, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowania spotkań dla rodzin, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do ośrodka pomocy społecznej.

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny. W Dąbrowie Biskupiej jednostką, której powierzono organizację pracy z rodziną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

II. Diagnoza

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ OŚRODKA W LATACH 2010 - 2012

Rodziny z dziećmi	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Ogółem	150	143	144
o liczbie dzieci 1	62	64	65
2	55	46	46
3	17	16	14
4	11	11	14
5	1	3	2
6	3	1	1
7 i więcej	1	2	2

PRZEWODNICZĄCY RADY
Mirosława Kozłowska

Rodziny niepełne , w których brakuje jednego z rodziców przedstawia się następująco:

Rodziny niepełne	Rok 2010	ROK 2011	Rok 2012
Ogółem	37	50	43
o liczbie dzieci 1	17	24	25
2	7	9	11
3	9	9	2
4 i więcej	4	8	5

POWODY PRYZNANIA POMOCY w latach 2010- 2012

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	16	22	24
w tym rodziny niepełne	11	17	20
rodziny wielodzietne	5	6	3

Jak wynika z powyższych danych , o ile liczba rodzin z dziećmi, korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka na przestrzeni lat 2010- 2012 pozostaje prawie bez zmian, o tyle powód korzystania z pomocy, jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach niepełnych , ma tendencję wzrostową. Dane te potwierdzają konieczność przedstawienia propozycji pomocowych, które będą wspierać rodzinę w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Dążąc do zapewnienia skutecznego rozwiązywania problemów rodzin i ich kryzysów konieczne jest opracowanie i realizacja lokalnych programów budowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Winieta
 Mirosława Kozłowska

III. Zasoby

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:
  - 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej,
  - 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Biskupiej,
  - 3) Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej,
  - 4) Zespół Szkół w Dąbrowie Biskupiej,
  - 5) Szkoła Podstawowa w Pieraniu,
  - 6) Szkoła Podstawowa w Ośniszczewku,
  - 7) Szkoła Podstawowa w Parchaniu,
  - 8) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej,
  - 9) organizacje pozarządowe.
2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Dąbrowa Biskupia zajmujące się działaniami na rzecz rodziny to:
  - 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu,
  - 2) Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu,
  - 3) organizacje pozarządowe.

IV. Cele programu

1. **Celem głównym Programu jest :** wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. **Celami szczegółowymi Programu są:**
  - 1) wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością,
  - 2) wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.
  - 3) **Zadania realizowane w ramach Programu**

PRZEWODNICZĄCY RADY
(wz)
Mirosława Kozłowska

1. Cel szczegółowy I : Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością

Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Świadczenie pomocy rodzinom, będącym w trudnych warunkach materialnych	GOPS	2013-2015
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do innych form wychowania przedszkolnego	GOPS, Szkoły, Urząd Gminy	2013-2015
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkołach	GOPS, Szkoły, Urząd Gminy	2013-2015
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły	2013-2015
Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin	GOPS, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy	2013-2015
Współpraca z organizacjami i instytucjami z poza terenu Gminy zajmującymi się pomocą rodzinie	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2013-2015

2. Cel szczegółowy II: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

Zadania	Realizatorzy / Partnerzy	Planowany termin realizacji
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi polegająca m.in. na diagnozowaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	GOPS, Szkoły	2013-2-15
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych	GKRPA, Szkoły, GOPS	2013-2015
Zapewnienie opieki asystenta rodzinom porzeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	GOPS, Urząd Gminy	2013-2015
Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystenta rodziny	Urząd Gminy, GOPS, PCPR	2013-2015
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	GKRPA, GOPS, Urząd Gminy	2013-2015
Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	GOPS, organizacje pozarządowe. GOKSiR	2013-2015

PRZEWODNICZYCY RADY
lany
 Mirosława Kocińska

V. Ewaluacja (ocena) Programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskiwanych przez GOPS, GKRPA, Policję, Szkoły, GOKSiR.

Wskaźnikami osiągnięcia poszczególnych celów będą:

- 1/ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- 2/ liczba dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych,
- 3/ liczba dzieci korzystających z rządowego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania",
- 4/ liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym,
- 5/ liczba udzielonych zasiłków szkolnych,
- 6/ liczba dzieci biorących udział w koloniach finansowanych przez Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy,
- 7/ liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętymi pracą socjalną,
- 8/ liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa,
- 9/ liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.

VI. Monitorowanie

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Dąbrowa Biskupia sprawozdań z realizacji Programu. Sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Mirosław Kozłowski